

Oporezivanje djelatnosti slobodnih zanimanja

Porezne obveze
i obvezni doprinosi

Obavljate li djelatnost slobodnog zanimanja i po toj ste osnovi upisani u registar obveznika poreza na dohodak? Zna li koje ste poreze i obvezne doprinose dužni plaćati i od kad ste obveznici fiskalizacije?

173

Podaci u ovoj brošuri ažurni su na dan 15. ožujka 2013. godine

Ova brošura će Vam objasniti koje su Vaše obveze i prava što proizlaze iz važećih propisa u vezi s oporezivanjem slobodnih zanimanja i Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom, te kako ćete ispuniti obveze i ostvariti prava.

Transakcijski računi u uplatnicama konstruirani su prema IBAN konstrukciji. Od 1. lipnja 2013. godine za izvršavanje svih platnih transakcija moraju se koristiti transakcijski računi otvoreni prema toj konstrukciji.

Očekuje se izmjena Pravilnika o porezu na dohodak kojom će se propisati novi jedinstveni obrazac JOPPD – Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja. Taj će obrazac od 1. srpnja 2013. godine zamijeniti sljedeće obrasce:

- *Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu – Obrazac ID*
- *Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja – Obrazac IDD*
- *Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja – Obrazac IDD-1*
- *Izvješće o plaći i mirovini – Obrazac IP*
- *Izvješće o isplaćenju primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu po odbitku i prirezu – Obrazac ID-1*
- *Specifikaciju po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja" – Obrazac R-Sm*

Ako i nakon što pročitate ovu brošuru ostanu neke nejasnoće u vezi s Vašim obvezama i pravima dodatna pojašnjenja možete potražiti na internet stranicama Ministarstva financija Republike Hrvatske, Porezne uprave, i to na web adresi www.porezna-uprava.hr, ili u ispostavi Porezne uprave prema Vašem prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Porez na dohodak na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga	5
3. Prirez porezu na dohodak	23
4. Porez na dobit	26
5. Porez na dodanu vrijednost (PDV)	29
6. Obvezni doprinosi	35
7. Propisi	43



Uredništvo: Institut za javne financije, Porezni vjesnik • Biblioteka Porezni priručnici i brošure Zagreb, Smičiklasova 21, p. p. 320 • Tel.: (01) 488 6443 redakcija, 488 6444 centrala, 481 9363 Fax: (01) 481 9365 • E-mail: porvje@ijf.hr • www.ijf.hr
Računalni slog i tisak: KERSCHOFFSET ZAGREB d.o.o., Zagreb, Ježdovečka 112 •
Naklada: 10.000 primjeraka

1. Uvod

? Što se u poreznom smislu smatra djelatnostima slobodnih zanimanja?

Profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima što uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar obveznika poreza na dohodak.

Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinarara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika, te druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša.

? Koje se poreze obračunava i plaća po osnovi obavljanja djelatnosti slobodnih zanimanja?

1. **Porez na dohodak od samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja** – na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga utvrđuju i plaćaju osobe koje samostalno obavljaju djelatnost na temelju koje su obvezno osigurani, a doprinose plaćaju prema rješenju Porezne uprave i u Poreznoj upravi su upisani u registar poreznih obveznika.

I Novinari, umjetnici i sportaši obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja koji su po toj osnovi osigurani, a doprinose za obvezna osiguranja plaćaju prema rješenju Porezne uprave, ne moraju voditi poslovne knjige ako na početku obavljanja djelatnosti, ili do kraja tekuće godine, u pisanom obliku izvijeste Poreznu upravu da će im od početka obavljanja djelatnosti, odnosno od početka naredne godine, isplatitelji primitaka za obavljenu djelatnost od slobodnih zanimanja ujedno i obračunavati, obustavljati i plaćati predujmove poreza na dohodak kao od drugog dohotka. U tom slučaju porezna osnovica se izračuna tako da se ukupni primitak umanjí za 30% porezno priznatog izdatka. Svota predujma poreza na dohodak dobije se množenjem porezne osnovice i porezne stope od 25%. Fizičkim osobama koje ostvaruju autorske naknade za umjetničko djelo priznaje se i 25% neoporezivog dijela od ostvarene naknade za umjetničko djelo u skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Umjetničko djelo se određuje prilikom isplate autorske naknade potvrdom nadležne strukovne umjetničke udruge ili ovlaštene agencije da se radi o umjetničkom djelu. Podatke o strukovnim umjetničkim udrugama i ovlaštenim agencijama daje Ministarstvo kulture.

2. **Prirrez porezu na dohodak** – obračunava i plaća obveznik poreza na dohodak ako je prirrez propisan gradskom ili općinskom odlukom u gradu ili općini njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

3. **Porez na dobit** – obračunava i plaća osoba koja obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja kad ispunjava zakonske uvjete za oporezivanje dobiti, ili ako uputi Poreznoj upravi pisani zahtjev da želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak i nakon što se o usvajanju tog zahtjeva izda pozitivno rješenje.
4. **Porez na dodanu vrijednost (PDV)** – obračunava i plaća osoba koja obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja:
- ako je vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od **230.000,00 kuna**
 - ako uputi Poreznoj upravi pisani zahtjev da želi ući u sustav PDV-a, iako su joj ukupne godišnje oporezive isporuke u prethodnoj kalendarskoj godini bile manje od **230.000,00 kuna**, i nakon što se o usvajanju tog zahtjeva izda pozitivno rješenje.
5. **Porez na tvrtku ili naziv** – plaća obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit koji je registriran za obavljanje djelatnosti. Porezni obveznik je dužan platiti utvrđenu svotu poreza prema odluci grada ili općine.

? Koje poreze mogu obračunavati i plaćati po odbitku osobe koja obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja?

1. **Porez na dohodak od nesamostalnog rada iz plaće radnika po osnovi radnog odnosa** – obračunava, obustavlja i plaća poslodavac za zaposlene radnike.
2. **Porez na dohodak od drugog dohotka** – obračunava, obustavlja i plaća osoba koja drugim fizičkim osobama isplaćuje primitke iz kojih se plaća porez na dohodak od drugog dohotka.
3. **Prirez porezu na dohodak** – obračunava i plaća poslodavac za zaposlene radnike i isplatitelj primitka od drugog dohotka ako je prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom u gradu ili općini prebivališta ili uobičajenog boravišta obveznika poreza na dohodak.

? Je li propisana obveza obračunavanja i plaćanja obveznih doprinosa?

Ta je obveza propisana za osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost slobodnih zanimanja kao jedino ili glavno zanimanje.

Obvezu prema godišnjem dohotku ne utvrđuje se umirovljeniku koji dohodak od samostalne djelatnosti ostvaruje po osnovi obavljanja druge djelatnosti, te domaće radinosti ili sporednog zanimanja, istodobno uz korištenje prava na mirovinu.


Poslodavac je obvezan obračunavati i plaćati obvezne doprinose i za zaposlene radnike i za osobe kojima isplaćuje primitke po osnovi drugog dohotka.

Ne postoji obveza doprinosa po osnovi slijedećih primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak, a što ih isplaćuju osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost slobodnih zanimanja:

1. naknada za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava,
2. naknada za isporučeno umjetničko djelo,

I lznimno, odredbe za naknade pod točkama 1. i 2. ne primjenjuju se kad primatelj, prema propisima o porezu na dohodak, promijeni način oporezivanja, pa umjesto utvrđivanja i plaćanja poreza po odbitku, dohodak od tih primitaka utvrđuje na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili od tih primitaka utvrđuje dobit.

3. nagrada za rad učeniku, odnosno nagrada redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja,
4. primitak za rad učenika, odnosno studenta preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata,
5. stipendija učeniku odnosno studentu,
6. sportska stipendija,
7. potpora obitelji za slučaj smrti radnika,
8. potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja,
10. naknada sportskom sucu i delegatu,
12. primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života,
13. renta koju bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika,
15. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku.

 Po osnovi nabrojanih primitaka od drugog dohotka propisana je obveza posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu kad primatelj primitka po nalogu isplatitelja primitka boravi na službenom putu u inozemstvu.

2. Porez na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga

? Kako se utvrđuje dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga?

Kao razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka što su nastali u istom poreznom razdoblju, i to prema načelu blagajne. To znači da se primici utvrđuju tek nakon primljenih uplata, a izdaci nakon obavljenih isplata.

Porezno razdoblje je kalendarska godina, ili samo dio godine u kojem je porezni obveznik poslovao, i to u slučaju:

1. ako rezident tijekom iste kalendarske godine postane nerezident, ili obratno, u kojem slučaju porezno razdoblje obuhvaća razdoblje u kojemu je fizička osoba bila rezident ili nerezident,
2. rođenja ili smrti poreznog obveznika.

- I** Rezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište i fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema prebivalište ni uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi Republike Hrvatske i po toj osnovi prima plaću.
- I** Nerezident je fizička osoba koja u Republici Hrvatskoj nema ni prebivalište ni uobičajeno boravište, a u Republici Hrvatskoj ostvaruje dohodak što se oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak.

? Koje su propisane poslovne knjige?

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak propisane su sljedeće poslovne knjige i evidencije:

1. Knjiga primitaka i izdataka,
2. Evidencija o tražbinama i obvezama,
3. Knjiga prometa¹ i
4. Popis dugotrajne imovine.

- I** Ako su porezni obveznici u sustavu PDV-a tada moraju voditi i Knjigu ulaznih računa i Knjigu izlaznih računa, ali ne moraju voditi Evidenciju o tražbinama i obvezama.

? Tko je obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga?

1. Fizička osoba koja ostvaruje dohodak.

- I** Ako više fizičkih osoba zajednički ostvaruju dohodak porezni obveznik je svaka osoba zasebno, i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku.

2. Nasljednik poreznog obveznika za sve porezne obveze što proizlaze iz dohotka što ga je ostavitelj ostvario do svoje smrti. Nasljednik je istodobno i porezni obveznik za dohodak što mu pritječe iz naslijeđenih izvora dohotka.

? Mora li porezni obveznik prijaviti Poreznoj upravi početak i prestanak obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja?

Obveznik poreza na dohodak od slobodnih zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga dužan je najkasnije u roku 8 dana od početka i prestanka obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja, ili početka i prestanka ostvarivanja primitaka od te djelatnosti, podnijeti prijavu u Registar poreznih obveznika u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Kako se na početku obavljanja samostalne djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dohodak?

¹ Porezni obveznici nisu obvezni voditi knjigu prometa ako podatke o dnevnom gotovinskom prometu osiguravaju u knjizi primitaka i izdataka, ili u evidencijama propisanim drugim zakonima, te ako se te evidencije vode na mjestu gdje se ostvaruju gotovinski primici

Porezni obveznik koji započinje samostalno obavljati djelatnost ne plaća predumove poreza na dohodak do podnošenja prve godišnje porezne prijave. Nakon što podnese godišnju poreznu prijavu rješenjem se utvrđuje porezna obveza za porezno razdoblje u kojemu je počeo obavljati djelatnost. Nakon toga Porezna uprava izdaje rješenje o predjumu poreza na dohodak, najkasnije do kraja mjeseca koji sljedi iza mjeseca u kojem je godišnja porezna prijava podnesena. Porezno rješenje je na snazi do njegove izmjene, odnosno do utvrđivanja novog predjuma. Obveza plaćanja predjuma poreza na dohodak počinje od mjeseca u kojemu je rješenje o plaćanju predjuma izdano.

? Može li porezni obveznik uputiti zahtjev Poreznoj upravi za smanjenje visine predjuma?

Porezni obveznik to može učiniti. Zahtjev se temelji na podnesku koji sadrži sve bitne sastojke iz porezne prijave.

? U kojem se roku i na koji račun plaćaju predjmovi poreza na dohodak od samostalne djelatnosti?

Najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec, i to na ovaj način:

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE					
PLATITELJ (nazivime i adresa):		Hitro: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: HRK Iznos: _____		IBAN ili broj računa platitelja: _____	
		Model: _____		Poziv na broj platitelja: _____	
IBAN ili broj računa primatelja: HRXX1001005XXXXXXXXXX		Model: HR68		Poziv na broj primatelja: 1430-XXXXXXXXXXXX	
PRIMATELJ (nazivime i adresa): Račun poreza na dohodak grada/općine		Sifra namjene: _____		Opis plaćanja: Predjum poreza na dohodak i prerez porezu na dohodak	
		Datum izvršenja: _____			
BIC (ili naziv banke primatelja): _____		Primate (osoba): <input type="checkbox"/>		Pečat korisnika PU	
		Fizička osoba: <input type="checkbox"/>		Potpis korisnika PU	
Obilježje: _____		Troškovi opcije: <input type="checkbox"/> BEN <input type="checkbox"/> SHA <input type="checkbox"/> OIB <input type="checkbox"/>			
Valuta polianca: _____					

Upisuje se račun poreza na dohodak i prerezu porezu na dohodak grada/općine prebivališta ili uobičajenog boravišta poreznog obveznika

Upisuje se OIB – Osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

? Kako se izračunava godišnji porez na dohodak od slobodnog zanimanja?

Na sljedeći način:

- + Poslovni primici što su nastali u istom poreznom razdoblju
- Poslovni izdaci što su nastali u istom poreznom razdoblju
- Iznos plaća novozaposlenih osoba
- Iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje za obrtnička zanimanja prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu te posebnim propisima donesenim na temelju tog zakona
- Iznos izdataka za istraživanje i razvoj
- Preneseni gubitak, nakon umanjenja za nabrojane izdatke, koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

- Porezni gubitak koji se ne može odbiti u poreznom razdoblju u kojemu je nastao prenosi se i nadoknađuje umanjnjem dohotka po osnovi kojega je utvrđen, i to najviše sljedećih 5 godina (poreznih razdoblja), a može se odbiti samo od dohotka od slobodnih zanimanja.
- = Dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje prema poslovnim knjigama.

? Što se smatra poslovnim primicima?

1. sva dobra (novac, stvari, prava, usluge i drugo) što ih porezni obveznik primi u poreznom razdoblju obavljanjem samostalne djelatnosti,
2. iznosi državnih pomoći, poticaja i potpora za samostalnu djelatnost,
3. izuzimanja, osim izuzimanja u novcu,
4. primici od otuđenja ili likvidacije djelatnosti,

- ❗ Ako stjecatelj cijele djelatnosti nastavlja poduzetničku djelatnost, primici od otuđenja se ne oporezuju ukoliko je osigurano kasnije oporezivanje skrivenih pričuva.

5. iznos otpisanog duga, ako vjerovnik (kreditor) poreznom obvezniku otpiše dugove po osnovi kredita za nabavu stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine,
6. primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja u slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine,
7. naplaćene zatezne kamate na potraživanja iz poslovnih odnosa,
8. primljeni predujmovi,
9. svi drugi primici po osnovi i u svezi obavljanja samostalne djelatnosti.

- ❗ Primljeni krediti i zajmovi nisu poslovni primitak.
- ❗ Poslovnim primicima po osnovi samostalne djelatnosti umjetnika koji dohodak od te djelatnosti utvrđuju na način propisan za samostalne djelatnosti ne smatraju se, sukladno odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva:
 1. iznos u visini 25% od ostvarenoga umjetničkoga autorskog honorara, i
 2. iznosi primljeni od pravnih i fizičkih osoba do 20.000,00 kn godišnje za obavljanje te djelatnosti, pod uvjetom da o primljenim iznosima posjeduju vjerodostojne isprave (nalog za prijenos, potvrda o primitku stvari, prava i usluga, i drugo).

? Kolike su neoporezive naknade, potpore, nagrade i drugi primici obveznika poreza na dohodak od slobodnih zanimanja i njegovih radnika?

Porezni obveznik koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja kao osnovnu djelatnost i koji je po toj osnovi obvezno osiguran i upisan u registar obveznika poreza na dohodak može za sebe i svoje radnike koristiti sljedeće neoporezive naknade, potpore, nagrade i druge primitke:

NAKNADE	NEOPOREZIVO
Prijevozni troškovi na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi noćenja na službenom putovanju	u visini stvarnih izdataka
Troškovi prijevoza na posao i s posla mjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte
Troškovi prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom	u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte. Ako radnik mora sa stanice međumjesnog javnog prijevoza koristiti i mjesni prijevoz stvarni izdaci utvrđuju se u visini troškova mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza
Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe	do 2,00 kn po prijednom kilometru
Naknada razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske	svota naknade
Naknada plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda	svota naknade
Naknada plaće zbog privremene spriječenosti za rad što je isplaćena na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, državnog proračuna i centara za socijalnu skrb, i na jednokratni dodatak zbog poslovno ili osobno uvjetovanog otkaza koji isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje prema posebnom propisu	svota naknade
Naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu ²	svota naknade
Naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj	svota naknade i nagrade
DNEVNICE	
Dnevnice u zemlji – preko 12 sati dnevno	do 170,00 kn
Dnevnice u zemlji – više od 8 a manje od 12 sati dnevno	do 85,00 kn
Dnevnice u inozemstvu	do iznosa i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna,
DODACI	
Terenski dodatak u zemlji na ime pokrića troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u zemlji, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika	do 170,00 kn dnevno

² Navedeno se primjenjuje i na nagodbe sklopljene s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mirno rješavanje spora i na nagodbe postignute u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima prema Zakonu o mirenju.

Terenski dodatak u inozemstvu na ime pokriva troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u inozemstvu, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika	do 250,00 kn dnevno
Pomorski dodatak	do 250,00 kn dnevno
Pomorski dodatak na brodovima međunarodne plovidbe	do 400,00 kn dnevno
Naknada za odvojeni život od obitelji	do 1.600,00 kn mjesečno
POTPORE	
Sindikalne socijalne pomoći što se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata	iznos socijalne pomoći
Invalidnost radnika	do 2.500,00 kn godišnje
Smrt radnika ³	do 7.500,00 kn
Smrt člana uže obitelji radnika (bračnog druga, roditelja, roditelja bračnog druga, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, usvojene djece i djece na skrbi, te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu)	do 3.000,00 kn
Bolovanja radnika duže od 90 dana (razdoblje bolovanja duže od 90 dana ne mora se odnositi na jednu kalendarsku godinu)	do 2.500,00 kn godišnje
Potpورا za novorođeno dijete	do visine jedne proračunske jedinice propisane Zakonom o izvršavanju Državnog proračuna RH (3.326,00 kn)
DAROV I PRIGODNE NAGRADE	
Dar djetetu do 15 godina starosti	do 600,00 kn godišnje
Prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmori sl.)	do 2.500,00 kn godišnje
Nagrade radnicima	
Za navršениh 10 godina radnog staža	do 1.500,00 kn
Za navršениh 15 godina radnog staža	do 2.000,00 kn
Za navršениh 20 godina radnog staža	do 2.500,00 kn
Za navršениh 25 godina radnog staža	do 3.000,00 kn
Za navršениh 30 godina radnog staža	do 3.500,00 kn
Za navršениh 35 godina radnog staža	do 4.000,00 kn
Za navršениh 40 godina radnog staža i svakih narednih 5 godina radnog staža	do 5.000,00 kn
OTPREMNINE	
Otpremnine prilikom odlaska u mirovinu	do 8.000,00 kn
Otpremnine radi poslovno i osobno uvjetovanih otkaza prema Zakonu o radu	do 6.400,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
Otpremnine radi ozljede na radu ili profesionalne bolesti	do 8.000,00 kn za svaku za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca

³ Potpore što ih poslodavci isplaćuju djeci radnika u slučaju smrti roditelja smatraju se neoporezivim primicima u ukupnom iznosu.

? Jesu li oporezivi primici što ih fizičke i pravne osobe bez naknade daju osobama koje se bave umjetničkom i kulturnom djelatnošću?

Poslovnim primicima po osnovi samostalne djelatnosti umjetnika koji dohodak od te djelatnosti utvrđuju na način propisan za samostalne djelatnosti na temelju podataka iz propisanih poslovnih knjiga ne smatraju se, sukladno članku 20. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, iznosi primljeni od pravnih i fizičkih osoba do 20.000,00 kuna godišnje za obavljanje te djelatnosti, pod uvjetom da o primljenim iznosima posjeduju vjerodostojne isprave (nalog za prijenos, potvrdu o primitku stvari, prava i usluga i drugo).

? Što su to izuzimanja?

Sve vrijednosti što ih porezni obveznik izuzme iz djelatnosti za svoje potrebe, potrebe svoga domaćinstva ili druge potrebe, a koje nisu u svezi s obavljanjem njegove djelatnosti i smatraju se poslovnim primicima u trenutku kad su izuzeti.

? Koje se poslovne izdatke porezno priznaje?

Samo one izdatke o kojima postoje uredne isprave i koji su izravno vezani uz ostvarivanje primitaka.

? Što su poslovni izdaci od slobodnih zanimanja kad se dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama?

1. Svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja u cilju stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka, a u svezi su neposrednog obavljanja djelatnosti. Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge što služe za stjecanje dohotka priznaju se u visini nabavne cijene ili proizvodnog troška,
2. Sva ulaganja, osim ulaganja financijske imovine i ulaganja u dugotrajnu imovinu,
3. Predujmovi dani za neisporučenu robu i neobavljene usluge

I Predujmovi za nabavu dugotrajne imovine ne priznaju se kao poslovni izdatak.

4. Knjigovodstvene vrijednosti pojedinačno ili ukupno prodanih ili izuzetih dobara dugotrajne imovine što su se vodila, ili su se u skladu s propisima trebala voditi u popisu dugotrajne imovine,
5. Troškovi otuđenja i likvidacije djelatnosti (plaćanje javnobilježničkih i odvjetničkih usluga, i slično),

I U slučaju prodaje (otuđenja) ili izuzimanja stvari ili prava koja se vode ili su se trebala voditi u Popisu dugotrajne imovine, u poslovne primitke ulaze primici ostvareni od prodaje i/ili izuzimanja, a u poslovne izdatke ulazi preostala knjigovodstvena vrijednost tih stvari ili prava utvrđena na kraju mjeseca otuđenja. Za stvari ili prava što nisu uneseni u Popis dugotrajne imovine knjigovodstvena vrijednost se izračunava na temelju isprava o nabavi, a ako nema isprava o nabavi onda procjenom.

6. Plaćene kamate po kreditima i zajmovima za obavljanje djelatnosti, plaćene zatezne kamate na obveze iz poslovnih odnosa i jednokratne naknade, te drugi izdaci u svezi s odobravanjem kredita,

I Izdacima se ne smatraju plaćene zatezne kamate zbog nepravodobno uplaćenih javnih davanja (poreza, obveznih doprinosa i drugo).

7. Uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja prema posebnim propisima,
8. Izdaci za plaće i obvezne doprinose na plaću radnika u visini stvarnih isplata,
9. Iznosi naknada, potpora i nagrada poreznih obveznika koji obavljaju samostalne djelatnosti za njih osobno i za zaposlene radnike,
10. Iznos plaća novozaposlenih osoba,
11. Iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje **za obrtnička** zanimanja prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu te posebnim propisima donesenim na temelju tog zakona,
12. Rashodi nastali po osnovi uplaćenih premija dobrovoljnog mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist radnika, uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno ukupno do 6.000,00 kuna godišnje,
13. Iznos izdataka za istraživanje i razvoj,

I Izdaci istraživanja i razvoja što se mogu pripisati konkretnom projektu istraživanja i razvoja. Ovi se izdaci priznaju pod uvjetom da porezni obveznik ima svu potrebnu dokumentaciju za određeni istraživačko-razvojni projekt, kao što su godišnji operativni planovi razvoja projekta, projektna dokumentacija, analize i istraživanja, te uredna dokumentacija o svim izdacima projekta (ugovori, računi i ostala obračunska-dokumentacija i dokazi o plaćanju) . Izdaci istraživanja i razvoja dodatno umanjuju dohodak ostvaren obavljanjem samostalne djelatnosti, a time i poreznu osnovicu u godišnjem obračunu po podnesenoj poreznoj prijavi.

14. Otpis dugotrajne imovine (amortizacija) na način i prema stopama što su propisani Zakonom o porezu na dobit.

Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine⁴ priznaje se kao rashod u svoti obračunanoj na trošak nabave po linearnoj metodi, a prema amortizacijskom vijeku, primjenom narednih godišnjih amortizacijskih stopa:

O P I S	Amortizacijski vijek	Amortizacijska stopa
Građevinski objekti i brodovi veći od 1000 BRT	20 godina	5%
Osnovno stado i osobni automobili	5 godina	20%
Nematerijalna imovina, oprema, vozila (osim osobnih automobila) i mehanizacija	4 godine	25%

⁴ Dugotrajnom materijalnom i nematerijalnom imovinom smatraju se stvari i prava čiji je pojedinačni trošak nabave veći od 3.500,00 kuna i vijek trajanja duži od godinu dana

Računala, računalna oprema i programi, mobilni telefoni i oprema za računalne mreže	2 godine	50%
Ostala nespomenuta imovina	10 godina	10%

- Godišnje amortizacijske stope mogu se podvostručiti.
- Amortizacija se obračunava pojedinačno. Amortizaciji ne podliježe zemljište, šuma i slična obnovljiva prirodna bogatstva, financijska imovina, spomenici kulture te umjetnička djela.
- Ako porezni obveznik obračunava amortizaciju u svoti nižoj od porezno dopuštive tako obračunana amortizacija smatra se porezno priznatim rashodom.
- Trošak amortizacije predmeta dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod od prvoga dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca u kojem je dugotrajna imovina stavljena u upotrebu.
- Trošak amortizacije za prodanu, darovanu, na drugi način otuđenu ili uništenu dugotrajnu imovinu priznaje se u porezni rashod do kraja mjeseca u kojem je dugotrajna imovina bila u upotrebi.
- Neamortizirani trošak nabave dugotrajne imovine priznaje se u porezni rashod u poreznom razdoblju u kojemu je dugotrajna imovina prodana, darovana, na drugi način otuđena ili uništena. Iznimno, ako je trošak nabave iskazan u revaloriziranoj svoti u porezni rashod se priznaje neamortizirani trošak nabave umanjen za revaloriziranu svotu koja je do trenutka prodaje, darovanja, otuđenja na drugi način i uništenja uključena u prihode.
- Ne priznaje se kao porezni rashod amortizacija obračunana na otpisanu dugotrajnu imovinu.
- Amortizacija za osobne automobile i druga sredstva za osobni prijevoz priznaje se do 400.000,00 kuna troška nabave po jednom sredstvu. Ako trošak nabave premašuje navedenu svotu, amortizacija iznad navedene svote priznaje se samo ako sredstvo služi isključivo za registriranu djelatnost najma ili prijevoza.
- Dugotrajna se imovina, i nakon što je u cijelosti otpisana, zadržava u evidenciji i iskazuje u knjigovodstvenim evidencijama (prema nabavnoj vrijednosti i akumuliranoj amortizaciji) do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.
- Ne priznaju se rashodi amortizacije za imovinu kojom se ne obavlja djelatnost.

? **Smatraju li se otplate kredita i zajmova poslovnim izdatkom?**

Otplate kredita i zajmova nisu poslovni izdatak.

? **Koje se izdatke porezno ne priznaje?**

1. 70% izdataka reprezentacije (ugošćenja, darovi s ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda, izdaci za odmor, šport, rekreaciju i razonodu, izdaci za korištenje osobnih motornih vozila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i drugi slični izdaci) u visini troškova što su nastali iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom,

2. porez na dodanu vrijednost na vlastitu potrošnju, besplatne isporuke, kao i drugi slični izdaci,
3. primici porezni obveznika iznad propisanih iznosa po osnovi naknada, potpora i nagrada,
4. dnevnice i troškovi službenog putovanja iznad propisanih iznosa,
5. 30% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz porezni obveznika i zaposlenih osoba, ako se po osnovi korištenja tih sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća ili drugi dohodak. Iznimno, poslovnim izdacima smatraju se ukupno nastali izdaci za osiguranje osobnih motornih vozila i drugih prijevoznih sredstava, i
6. drugi izdaci koji nisu u izravnoj svezi s obavljanjem samostalne djelatnosti.

? Moraju li obveznici poreza na dohodak od slobodnog zanimanja što se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga podnositi godišnju poreznu prijavu poreza na dohodak?

Ti su porezni obveznici dužni po toj osnovi podnositi godišnju poreznu prijavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu, do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu.

- i** Ako obavljaju zajedničku djelatnost tada je nositelj djelatnosti obavezan, do kraja siječnja tekuće godine za proteklu godinu, podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

? Kako se u godišnjoj poreznoj prijavi utvrđuje ukupnu godišnju osnovicu poreza na dohodak?

Osnovica poreza na dohodak rezidenta je ukupni iznos dohotka od nesamostalnog rada, dohotka od samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, dohotka od kapitala, dohotka od osiguranja i drugog dohotka, koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka), a umanjeno za osobni odbitak.

- i** Dohodak od samostalne djelatnosti što rezident ostvari u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu, umanjuje se za:
 1. iznos plaća novozaposlenih osoba,
 2. iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te za naukovanje za obrtnička zanimanja prema Zakonu o državnoj potpori za obrazovanje i izobrazbu te posebnim propisima donesenim na temelju tog zakona,
 3. iznos izdataka za istraživanje i razvoj,
 4. preneseni gubitak, nakon umanjenja iz točke 1., 2. i 3., koji je rezident po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti ostvario u tuzemstvu i inozemstvu, a nerezident u tuzemstvu.

? Što je to osobni odbitak i kako se izračunava?

To je neoporezivi dio dohotka, a izračunava se na sljedeći način:

OSOBNI ODBITAK									
OSOBNI ODBICI (faktore osobnog odbitka se zbraja)	Faktor	IZVAN PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO- -PLANSKIH PODRUČJA		1. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		2. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI		3. SKUPINA PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLA- NISKA PODRUČJA	
		Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)	Mjesečna svota (kn)	Godišnja svota (kn)
Osnovni osobni odbitak	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Osobni odbitak umirovljenika		u visini mjesečne mirovine, najmanje 1.800,00, a najviše do 3.200,00	u visini godišnje mirovine, najmanje 21.600,00, a najviše do 38.400,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	u visini mjesečne mirovine, a najviše do 3.200,00	u visini godišnje mirovine, a najviše do 38.400,00
Uzdržavani članovi uže obitelji te bivši bračni drug za kojeg se plaća alimentacija	0,5	900,00	10.800,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Prvo dijete	0,5	900,00	10.800,00	1.920,00	23.040,00	1.600,00	19.200,00	1.200,00	14.400,00
Drugo dijete	0,7	1.260,00	15.120,00	2.688,00	32.256,00	2.240,00	26.880,00	1.680,00	20.160,00
Treće dijete	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00
Četvrto dijete	1,4	2.520,00	30.240,00	5.376,00	64.512,00	4.480,00	53.760,00	3.360,00	40.320,00
Peto dijete ⁵	1,9	3.420,00	41.040,00	7.296,00	87.552,00	6.080,00	72.960,00	4.560,00	54.720,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,3	540,00	6.480,00	1.152,00	13.824,00	960,00	11.520,00	720,00	8.640,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu ⁶	1	1.800,00	21.600,00	3.840,00	46.080,00	3.200,00	38.400,00	2.400,00	28.800,00

⁵ Za svako sljedeće dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0 (itd) više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete.

⁶ U ovim slučajevima porezni obveznik ne može koristiti osobni odbitak za invalidnost (faktor 0,3) niti za sebe niti za uzdržavanu osobu.

? Tko se smatra uzdržanim članom uže obitelji?

Bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćehe i očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom i uzdržavana djeca ako njihovi oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici što se ne smatraju dohotkom na godišnjoj razini ne prelaze 11.000,00 kuna.

- 1 Iznimno, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, primitaka za opremu novorođenog djeteta, potpora za novorođenče i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.
- 1 Djetetom se smatra dijete kojega uzdržavaju roditelji, skrbnici, usvojitelji, počimi i pomajke, kao i dijete nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja, ako je prijavljeno Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.
- 1 Osobama s invaliditetom smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca kojima je invalidnost ili tjelesno oštećenje utvrđeno rješenjem što je doneseno prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju, kao i prema drugim posebnim propisima.

? Za koje se svote rezidentu i nerezidentu može u godišnjoj prijavi poreza na dohodak uvećati osobni odbitak?

Nakon što se dohodak umanji za osnovni osobni odbitak, dio osobnog odbitka za uzdržavane članove i dio osobnog odbitka za osobnu invalidnost ili invalidnost uzdržavanih članova rezidentu se osobni odbitak u godišnjem obračunu može uvećati za: 1. svotu plaćenu za zdravstveno osiguranje, ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje i 2. za darovanja u tuzemstvu u naravi i u novcu što su doznačena na žiro račun udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak.

- ↗ Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

? Kad se priznaje uvećani osobni odbitak?

Prilikom godišnjeg obračuna poreza na dohodak, a na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

? Kome se podnosi godišnju prijavu poreza na dohodak?

Rezident podnosi godišnju poreznu prijavu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

Nerezident podnosi godišnju poreznu prijavu ispostavi područnog ureda Porezne uprave koja je mjesno nadležna prema sjedištu isplatitelja primitaka ili većeg dijela njegove imovine, odnosno prema mjestu u kojem je pretežno obavljao djelatnost ili mjestu u kojemu su se koristila imovinska prava od kojih je ostvario dohodak.

? Po kojim se stopama obračunava i plaća porez na dohodak po godišnjoj prijavi?

U ovoj su tablici prikazane godišnje porezne osnovice i porezne stope:

Godišnja porezna osnovica	Stope
do 26.400,00 kn	12%
iznad 26.400,00 do 105.600,00 kn (idućih 79.200,00 kn)	25%
iznad 105.600,00 kn	40%

? U kojem se roku plaća porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi?

U roku 15 dana od dana dostave rješenja poreznom obvezniku, i to na ovaj način:

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Hibno: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: HRK Iznos: <input type="text"/>
IBAN ili broj računa platitelja: <input type="text"/>		Model: <input type="text"/> Poziv na broj platitelja: <input type="text"/>
IBAN ili broj računa primatelja: HRXX1001005XXXXXXXXXX		Model: HR68 Poziv na broj primatelja: 1619-XXXXXXXXXX
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa): Račun poreza na dohodak grada/općine _____		Šifra namjene: <input type="text"/> Opis plaćanja: Porez na dohodak i prirez poreza na dohodak po godišnjoj prijavi
BIC (ili naziv banke primatelja): <input type="text"/> Primatelj (osobni): <input type="checkbox"/> Pošta: <input type="text"/> Prama: <input type="checkbox"/>		Pečet korisnika PU: <input type="text"/> Potpis korisnika PU: <input type="text"/>
Obr. MIB 91 - Valuta boknica: <input type="text"/> Troklozovna opcija: <input type="checkbox"/> BEN <input type="checkbox"/> SEA <input type="checkbox"/> OUR <input type="checkbox"/>		

Upisuje se račun poreza na dobit grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

? Jesu li propisana oslobođenja i olakšice fizičkim osobama koje obavljaju umjetničku i kulturnu djelatnost?

U skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva neoporezivi dio umjetničkog honorara za umjetničko djelo utvrđuje se u visini 25%. Nadalje, poslovnim primicima od samostalne djelatnosti umjetnika koji dohodak od te djelatnosti utvrđuju kao razliku između primitaka i izdataka na temelju podataka iz poslovnih knjiga ne smatraju se svote do 20.000,00 kuna godišnje što su primljene od pravnih i fizičkih osoba za obavljanje te djelatnosti, a pod uvjetom da o tome posjeduju vjerodostojne isprave.

? Kakvi su poticaji zapošljavanja?

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja, a dohodak utvrđuju kao razliku između primitaka i izdataka na temelju poslovnih knjiga, dohodak od samostalne djelatnosti može se u poreznom razdoblju dodatno umanjiti za svotu isplaćenih plaća i uplaćenih doprinosa na plaću novim radnicima.

- i** Novim radnicima smatraju se radnici s kojima je porezni obveznik sklopio ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne prijave kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i trajanja probnog rada, ako je ugovoreno. Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stažisti i slično.

Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja. Iznimno, porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika osoba s invaliditetom koristiti 3 godine računajući od dana njihova zaposlenja.

? Imaju li ovi porezni obveznici pravo na državnu potporu za obrazovanje i izobrazbu?

Obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja, a dohodak utvrđuju kao razliku između primitaka i izdataka na temelju podataka iz poslovnih knjiga, dohodak od samostalne djelatnosti može se umanjiti po osnovi izdataka za obrazovanje i izobrazbu radnika, kao i tih obveznika osobno.

? Jesu li propisani poticaji za istraživanje i razvoj?

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja može u poreznom razdoblju dodatno umanjiti dohodak od samostalne djelatnosti po osnovi izdataka za istraživanje i razvoj, i to u visini 100% nastalih i u poslovnim knjigama iskazanih izdataka.

- i** Istraživanje je izvorno i planirano ispitivanje poduzeto radi stjecanja novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje. Temeljnim istraživanjem smatra se teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja bez konkretne praktične primjene, a primijenjenim istraživanjem teorijski ili pokusni rad poduzet radi stjecanja novih znanja i usmjeren na ostvarivanje praktičnog cilja.
- i** Razvoj je sustavni rad koji se temelji na rezultatima znanstvenog istraživanja i praktičnog iskustva, usmjeren stvaranju novih materijala, proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa, sustava i usluga ili znatnom poboljšanju postojećih.

? Kakve su porezne olakšice na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima?

Porezni obveznici koji imaju prebivalište i borave na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima mogu u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave uvećati osobni odbitak.

Nadalje, obveznicima poreza na dohodak koji obavljaju samostalne djelatnosti na područjima posebne državne skrbi i brdsko-planinskim područjima utvrđeni porez na dohodak od tih djelatnosti na tim područjima umanjuje se za:

Područje posebne državne skrbi	Postotak umanjenja poreza
I skupina	100%
II skupina	75%
III. skupina	25%

Umanjenje poreza na dohodak mogu koristiti 10 godina od 1. siječnja 2005. godine, pod uvjetom da zapošljavaju više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko-planinskim područjima najmanje 9 mjeseci tijekom poreznog razdoblja.

? Kakve su porezne olakšice na području Grada Vukovara?

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja na području Grada Vukovara i zapošljava više od 2 radnika koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, pri čemu više od 50% radnika ima prebivalište i boravi na područjima posebne državne skrbi i/ili brdsko-planinskim područjima najmanje devet mjeseci u poreznom razdoblju, oslobođen je plaćanja poreza na dohodak deset godina od 1. siječnja 2005. godine, a nakon toga mu se porez na dohodak umanjuje za 75%.

? Koje se porezne obrasce i u kojim rokovima dostavlja Poreznoj upravi?

Ti su obrasci prikazani u ovoj tablici:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	porezni obveznik	🕒 osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od početka ostvarivanja primitaka
ID – Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirazu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	poslodavac	🕒 do 15. u mjesecu za prethodni mjesec

IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	1. isplatitelj primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak, 2. osoba koja primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak naplati neposredno iz inozemstva, 3. osoba koja primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak naplati neposredno od druge fizičke osobe koja ne obavlja samostalnu djelatnost	🕒 do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	autor ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	🕒 do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IP Izvješće o plaći i mirovini	isplatitelji plaće	🕒 do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
DOH-Z Prijava dohotka od zajedničke djelatnosti	porezni obveznik – nositelj zajedničke djelatnosti	🕒 do kraja siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
DOH Prijava poreza na dohodak za _____ godinu	porezni obveznik	🕒 do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu
Potvrda o isplaćenju primitka, dohotku, uplaćenju doprinosa, porezu na dohodak i prirezu u _____ godini ⁷	isplatitelj primitka	🕒 na kraju godine ili u slučaju prestanka djelatnosti

❓ Jesu li obveznici poreza na dohodak od slobodnih zanimanja dužni ispostavljati račune?

Oni su obvezni ispostaviti račun u najmanje 2 primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu (jedan se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama).

❓ Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji nisu u sustavu PDV-a?

Najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja računa,

⁷ Potvrda o visini pojedinačnih i ukupnih godišnjih primitaka po izvorima dohotka, postotku i iznosu priznatih izdataka pri isplati, iznosu izdatka po osnovi uplaćenog obveznog doprinosa iz primitka prema posebnim propisima, iznosu dohotka, nadnevkuplate obveznih doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak te iznosu obustavljenih i uplaćenih obveznih doprinosa iz primitka, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, te iznosu neto isplate.

2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga,
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

? Što moraju sadržavati računi što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a?

Vrste i sadržaj računa što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a obrađeni su u poglavlju 5.

? Jesu li osobe koja obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja obveznici fiskalizacije?

Ti su porezni obveznici dužni provesti fiskalizaciju od 1. travnja 2013. godine. To znači da su do tog roka obvezni:

1. Internim aktom propisati način numeriranja brojeva računa i popisati poslovne prostore s njihovim opisom⁸
2. Računi što ih obveznici fiskalizacije ispostavljaju za isporučena dobra i obavljene usluge moraju sadržavati sve propisane elemente.

i Osim podataka propisanih Općim poreznim zakonom, Zakonom o porezu na dodanu vrijednost, Zakonom o porezu na dohodak, ili drugim posebnim propisom, račun mora sadržavati i ove podatke:

A) Datum i vrijeme izdavanja računa – datum, sat, minuta

B) Broj računa – sastoji se od 3 skupine, i to:

a) broj računa – svake kalendarske godine kreće se od broja 1, bez praznina, po svakom poslovnom prostoru ili po naplatnom uređaju u poslovnom prostoru. Pravila slijednosti brojeva računa obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije. Nisu dozvoljene razne kombinacije, kao na primjer 7001, 100001, ili slično. Iznimno u 2013. godini obveznici koji s fiskalizacijom počinju od 01.04.2013. godine, ili od 01.07.2013. godine mogu ispostavljati račune počevši od broja 1, što znači da računi što su ispostavljeni u 2013. godini iznimno mogu dva puta počinjati s brojem 1.

Obveznik fiskalizacije može kao dodatni element na računu iskazati i svoje brojčane oznake koje mu trebaju radi lakšeg knjigovodstvenog praćenja poslovanja.

Ako obveznik fiskalizacije utvrđuje istu slijednost računa što ih se naplaćuju za promet u gotovini i bezgotovinski promet brojevi računa u postupku fiskalizacije izdavanja računa za promet u gotovini neće uvijek ići istim slijedom. Bitno je da postoji slijednost računa u knjigovodstvu poreznog obveznika, i to kako je propisano internim aktom obveznika fiskalizacije.

b) oznaka poslovnog prostora – pravila označavanja poslovnih prostora obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom na početku fiskalizacije.

⁸ OIB obveznika fiskalizacije, oznaka i adresa poslovnog prostora, ili tip poslovnog prostora ovisno o načinu poslovanja i vrsti djelatnosti u svim slučajevima kad nije moguće naznačiti adresu poslovnog prostora, radni dani i radno vrijeme, datum početka primjene važenja podataka.

- c) oznaka naplatnog uređaja – broj naplatnog uređaja u računima za promet u gotovini, a u bezgotovinskim računima oznaka naplatnog mjesta
- C) Oznaku načina plaćanja računa – gotovinski (novčanice i kovanice, čekovi, kartice, itd) ili bezgotovinski (virmanski nalozi, akreditivi, mjenice, zadužnice, i dr).

3. U zatvorenom poslovnom prostoru na svakom naplatnom uređaju, ili drugom vidnom mjestu, istaknuti obavijest o obvezi izdavanja računa, te obvezi kupca da preuzme i zadrži izdani račun

? Što se prema odredbama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom smatra prometom u gotovini?

Sva plaćanja za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama i kovanicama što se smatraju platežnim sredstvom, kreditnim i debitnim karticama, čekom, ili drugim sličnim načinima plaćanja, osim izravnog plaćanja na račun.

? Kakve su obveze obveznika fiskalizacije koji obavljaju promet u gotovini?

Osim već nabrojanih obveza što su propisane za sve obveznike fiskalizacije oni su dužni i sljedeće:

1. Ako to već ranije nisu učinili, od Financijske agencije nabaviti aplikativni certifikat za elektroničko potpisivanje elemenata računa i za identifikaciju prilikom elektroničke razmjene podataka s Poreznom upravom. Obveznik fiskalizacije, ovisno o modelu povezivanja, samostalno odlučuje o potrebi broja aplikativnih digitalnih certifikata za provedbu postupka fiskalizacije izdavanja računa

2. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa prilagoditi postojeće ili nabaviti elektroničke naplatne uređaje s programom koji omogućuje elektroničko potpisivanje elemenata računa i elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom. Iznimno, obveznik fiskalizacije koji obavlja djelatnost na području na kojemu nije moguće uspostaviti internet vezu za razmjenu podataka s Poreznom upravom provodi pojednostavljeni postupak fiskalizacije, kao i mali obveznici fiskalizacije. Taj obveznik potvrdom HAKOM-a dokazuje nemogućnost uspostave internetske veze

3. Prije početka provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa Poreznoj upravi elektroničkim putem dostaviti podatke o poslovnom prostoru u kojemu obavljaju djelatnost, a ti su podaci prethodno propisani internim aktom. Ako obveznik fiskalizacije ima više poslovnih prostora obavezan je dostaviti podatke za svaki poslovni prostor. Poslovni prostori se označavaju istim oznakama što se navode u dijelu broja računa.

Ako se promjeni neki od podataka, a osobito ako se u poslovnom prostoru djelatnost prestane obavljati, ili obveznik fiskalizacije počinje obavljati djelatnost u novom poslovnom prostoru, obveznik fiskalizacije dužan je prije početka primjene promijenjenih podataka Poreznoj upravi putem elektroničke veze dostaviti podatke o promjenama

4. Za obavljani promet u gotovini ispostavljati račune s propisanim sadržajem putem naplatnih uređaja koji omogućuju elektroničko potpisivanje elemenata računa i internet vezu za elektroničku razmjenu podataka s Poreznom upravom.

Prilikom izdavanja svakog računa obveznik elektronički potpisuje elemente računa, te ih putem internetske veze dostavlja Poreznoj upravi. Porezna uprava provjerava jesu li dostavljeni svi propisani dijelovi računa, te je li račun potpisan ispravnim aplikativnim

certifikatom. Ako su ispunjeni svi uvjeti Porezna uprava određuje jedinstveni identifikator računa (JIR), te ga putem internetske veze dostavlja obvezniku fiskalizacije. Nakon toga obveznik fiskalizacije može ispisati račun. JIR mora biti jedinstven za svaki račun.

U slučajevima kad nisu ispunjeni svi propisani uvjeti i Porezna uprava ne može odrediti JIR, Porezna uprava elektroničkim putem upućuje obvezniku fiskalizacije poruku o odbijanju određivanja JIR-a, s opisom greške. U takvim slučajevima operater na naplatnom uređaju (blagajnik) dužan je kupcu ispostaviti račun bez JIR-a. Obveznik fiskalizacije dužan je ispraviti nepravilnosti i poruku naknadno dostaviti, najkasnije u roku 48 sati

5. Za slučaj kvara naplatnog uređaja imati u pripremi uvezanu knjigu računa što je ovjerena u nadležnoj ispostavi Porezne uprave.

3. Prirez porezu na dohodak

? **Tko je obveznik prireza porezu na dohodak?**

Obveznik poreza na dohodak s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području na kojemu je gradskom ili općinskom odlukom propisana obveza plaćanja prireza.

? **Tko i kad obračunava, obustavlja i uplaćuje prirez porezu na dohodak?**

Obveznik poreza na dohodak koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja dužan je sam obračunati i uplatiti prirez istodobno kad obračunava i plaća porez na dohodak,

? **Kako se izračunava prirez porezu na dohodak?**

Tako da se utvrđeni iznos poreza na dohodak pomnoži s propisanom stopom prireza.

? **Kolike su propisane stope prireza?**

Stope prireza porezu na dohodak po gradovima i općinama prikazane su u sljedećoj tablici:

Andrijaševci	8%
Antunovac	5%
Bale	1%
Barban	5%
Bedenica	3%
Bednja	10%
Belica	1%
Beli Manastir	1%
Belišće	10%
Benkovac	5%
Beretinec	7%
Bilice	10%
Bilje	5%
Biskupija	4%
Bistra	10%
Bizovac	3%
Bjelovar	12%
Blato	10%
Bol	10%
Borovo	10%
Bošnjaci	5%
Brckovljani	3%
Brdovec	10%
Brela	5%
Brestovac	5%
Breznica	10%
Breznički Hum	3%
Brinje	10%
Brodski Stupnik	10%
Buje	6%
Bukovlje	5%
Cerna	5%
Cernik	10%
Cerovlje	2%
Cestica	10%
Cista Provo	3%
Civljane	5%
Crikvenica	10%
Čabar	5%
Čaglin	5%
Čakovec	10%
Čazma	10%
Čeminac	3%
Čepin	10%

Darda	5%
Davor	10%
Delnice	5%
Dežanovac	5%
Dicmo	8%
Donja Voća	10%
Donji Andrijevi	8%
Donji Lapac	5%
Donji Martijanec	5%
Donji Miholjac	8%
Dragalić	10%
Draž	2%
Drenovci	5%
Drniš	5%
Dubrava	6%
Dubravica	7%
Dubrovačko pri- morje	8%
Dubrovnik	10%
Duga Resa	5%
Dugo Selo	9%
Dugopolje	8%
Dvor	5%
Ćakovo	10%
Ćurđenovac	8%
Erdut	1%
Ervenik	3%
Farkaševac	3%
Fažana	3%
Feričanci	10%
Fužine	5%
Garčin	10%
Garešnica	10%
Gornji Bogičevci	5%
Gornji Kneginec	10%
Gospić	10%
Gračac	7%
Gračišće	5%
Gradec	5%
Grubišno polje	10%
Hrašćina	5%
Hrvace	10%
Hrvatska Kostajni- ca	4%

Ilok	5%
Imotski	12%
Ivanec	10%
Ivanič Grad	6%
Ivankovo	10%
Jagodnjak	3%
Jakovlje	5%
Jakšić	5%
Jastrebarsko	9%
Jelsa	10%
Kamanje	10%
Kanfanar	2%
Kapela	8%
Kaptol	10%
Karlovac	12%
Karojba	5%
Kaštela	12%
Kaštelir-Labinci	5%
Kijevo	5%
Kistanje	3%
Klanjec	12%
Klenovnik	7%
Klinča Sela	10%
Kloštar Ivanič	2%
Kneževi Vinogradi	5%
Knin	10%
Konavle	7,5%
Končanica	5%
Konjšćina	5%
Korčula	6%
Kraljevica	5%
Krašić	6%
Krvarsko	5%
Križ	2%
Križevci	10%
Krnjak	8%
Kutina	12%
Labin	6%
Lanišće	1%
Lastovo	3%
Lepoglava	8%
Lipovljani	6%
Lišane Ostrovičke	6%
Ližnjan	5%

Lokvičići	7%
Lovas	5%
Lovinac	3%
Ludbreg	8%
Luka	5%
Lumbarda	5%
Lupoglav	1%
Ljubešćica	10%
Magadenovac	2%
Majur	5%
Makarska	10%
Mali Bukovec	5%
Marčana	5%
Marija Gorica	10%
Marijanci	5%
Markušica	5%
Maruševec	5%
Medulin	5%
Metković	10%
Milna	2%
Mljet	10%
Motovun	1%
Mrkopalj	5%
Muč	7%
Murter	6%
Našice	8%
Negoslavci	5%
Nova Gradiška	12%
Nova Kapela	10%
Novi Marof	10%
Novi Vinodolski	7%
Novska	10%
Nuštar	6%
Omiš	8%
Opatija	7,5%
Opuzen	10%
Orle	5%
Osijek	13%
Otočac	9%
Otok (Sinj)	10%
Otok (Vinkovci)	10%
Ozalj	12%
Pazin	5%
Petlovac	5%

Petrijanec	5%
Petrijevci	5%
Petrinja	10%
Pićan	2%
Pirovac	6%
Pisarovina	3%
Pleternica	10%
Plitvička jezera	5%
Podbablje	6%
Podcrkavlje	5%
Podgora	10%
Podstrana	8%
Podgorač	5%
Pokupsko	5%
Polača	10%
Popovac	3%
Popovača	6%
Požega	10%
Pregrada	10%
Preseka	3%
Primošten	10%
Proložac	5%
Promina	5%
Pučišća	5%
Pula	7,5%
Pušća	10%
Rakovec	3%
Rakovica	8%
Raša	6%
Ravna Gora	7,5%
Rešetari	10%
Ribnik	5%
Rijeka	12%
Rovinj	6%
Rugvica	6%
Runovići	6%
Ružić	5%
Sibinj	10%
Sinj	8%
Sisak	10%
Skradin	5%
Slatina	6%
Slavonski Brod	8%
Slunj	5%

Solin	10%
Split	10%
Sračinec	5%
Stara Gradiška	5%
Stari Mikanovci	10%
Staro Petrovo Selo	10%
Stupnik	6%
Sutivan	10%
Sveta Nedelja (Samobor)	6%
Sveta Nedelja (Labin))	3%
Sveti Ćurđ	5%
Sveti Ivan Zelina	12%
Sveti Lovreč	1%
Sveti Petar u čumi	7%
Svetvinčenat	5%
Šibenik	10%
Špišić Bukovica	9%
Štitar	10%
Tinjan	5%
Tisno	9%
Tordinci	5%
Tribunj	6%
Trnovec Bartolovečki	3%
Trogir	8%
Trpanj	10%
Tučepi	10%
Udbina	5%
Umag	6%
Unešić	5%
Valpovo	8%
Varaždin	10%
Varaždinske Toplice	10%
Vela Luka	9%
Velika Gorica	12%
Velika Kapanica	7%
Veliki Bukovec	5%
Veliko Trgovišće	7,5%
Vidovec	10%
Vinica	5%
Vinkovci	13%

Virovitica	10%	Vrbovec	12%	Zlatar	10%
Vis	3%	Vrbovsko	6%	Zlatar Bistrica	5%
Visoko	10%	Vrgorac	10%	Zmijavci	8%
Višnjičan	5%	Vrhovine	5%	Žakanje	5%
Vižinada	3%	Vrlika	7%	Žminj	5%
Vodice	6%	Zadar	12%	Žumberak	3%
Vodnjan	5%	Zadvarje	1%	Župa dubrovačka	10%
Vojnić	7,5%	Zagreb	18%	Županja	12%
Vrbanja	5%	Zagvozd	6%		
Vrbje	3%	Zaprešić	12%		

? Na koje se račune uplaćuje prizrez porezu na dohodak?

Na iste račune na koje se uplaćuje porez na dohodak.

4. Porez na dobit

? Kad je osoba koja obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja obveznik poreza na dobit?

1. Kad ispunjava samo jedan od ovih uvjeta⁹:

- ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario ukupni primitak veći od 2.000.000,00 kuna, ili
- ako je u prethodnoj kalendarskoj godini ostvario dohodak veći od 400.000,00 kuna, ili
- ako ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti veću od 2.000.000,00 kuna (prema nabavnoj vrijednosti dugotrajne imovine), ili
- ako je u prethodnoj kalendarskoj godini prosječno zapošljavao više od 15 radnika, ili

2. Ako do kraja tekuće godine podnese zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu da u idućoj kalendarskoj godini želi plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. Pisani zahtjev kojim se traži promjena načina oporezivanja dostavlja nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu. U slučaju supoduzetništva ili drugog oblika zajedničkog dohotka pisani zahtjev podnose i potpisuju svi supoduzetnici. Rješenje kojim se usvaja zahtjev obvezuje poreznog obveznika sljedećih 5 godina, s time opravdanim slučajevima Porezna uprava može odobriti i kraći rok prelaska s plaćanja poreza na dohodak na porez na dobit i obratno.

⁹ Porezni obveznik o tome u pisanom obliku izvješćuje nadležnu ispostavu Porezne uprave do kraja godine u kojoj je ispunjen jedan od propisanih uvjeta.

? Tko i kad obračunava predujam poreza na dobit?

Porezni obveznik sam obračunava predujam poreza na dobit po osnovi godišnje porezne prijave za prethodnu kalendarsku godinu, odnosno za prethodno porezno razdoblje. Mjesečni predujam poreza na dobit utvrđuje se razmjerno visini porezne obveze po godišnjem obračunu za prethodnu godinu, i to tako da se svota porezne obveze za prethodno porezno razdoblje podijeli s brojem mjeseci istoga razdoblja.

I Porezna uprava može na temelju obavljenog nadzora, ili na temelju drugih raspoloživih podataka o poslovanju poreznog obveznika, ili na zahtjev poreznog obveznika, rješenjem izmijeniti visinu mjesečnih predujmova poreza na dobit.

? Kako porezni obveznik, kojemu je rješenjem odobreno plaćanje poreza na dobit umjesto poreza na dohodak, plaća predujmове poreza na dobit?

On do podnošenja godišnje prijave poreza na dobit predujmове poreza na dobit plaća u visini predujma poreza na dohodak što je utvrđen na temelju porezne prijave poreza na dohodak za godinu u kojoj je zahtjev podnesen.

? Kako se na početku obavljanja djelatnosti utvrđuje mjesečni predujam poreza na dobit?

Porezni obveznik koji počinje obavljati djelatnost ne plaća predujmове do podnošenja prve porezne prijave.

? Što je porezna osnovica i kako se izračunava?

Osnovica poreza poreznog obveznika rezidenta je dobit što je ostvarena u tuzemstvu i inozemstvu, a utvrđuje se prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

? Po kojoj se stopi obračunava i plaća porez na dobit?

Po stopi od 20%.

? U kojem se roku plaća porez na dobit ?

Predujmovi poreza na dobit moraju se platiti najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec, a porez na dobit po godišnjoj poreznoj prijavi plaća se najkasnije 4 mjeseca nakon isteka kalendarske godine, odnosno razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit.

? Na koji se račun uplaćuje porez na dobit?

Na račun poreza na dobit grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika.

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Hitno: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: HRK Iznos: _____	
		IBAN ili broj računa platitelja: _____	
		Model: _____ Poziv na broj platitelja: _____	
IBAN ili broj računa primatelja: HRXX1001005XXXXXXXXXXXX		Model: _____ Poziv na broj primatelja: _____	
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa):		IBAN ili broj računa primatelja: HR68 1651-XXXXXXXXXXXX	
Račun poreza na dobit grada/općine _____		Šifra namjene: _____ Opis plaćanja: Porez na dobit	
		Datum izvršenja: _____	
BIC (ili naziv banke primatelja): _____		Primatec (osoba): <input type="checkbox"/> Počet korisnika PU _____ Potpis korisnika PU _____	
Ob. NUB 3: _____		Troškova opcija: <input type="checkbox"/> BEN <input type="checkbox"/> SWA <input type="checkbox"/> OUR <input type="checkbox"/>	
Valuta pokrića: _____			

Upisuje se račun poreza na dobit grada/općine prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika

Upisuje se **OIB** – osobni identifikacijski broj poreznog obveznika (11 znamenaka)

? Jesu li za obveznike poreza na dobit koji obavljaju djelatnosti slobodnih zanimanja propisana oslobođenja, olakšice i poticaji?

Jesu, i to za porezne obveznike koji obavljaju djelatnost na području posebne državne skrbi, na brdsko-planinskom području, na području Grada Vukovara i u slobodnim zonama. Osim toga posebnim propisima propisane su i državne potpore za istraživačko-razvojne projekte potpora i potpora za obrazovanje i izobrazbu.

? Koje su propisane poslovne knjige?

Obveznici poreza na dobit dužni su voditi poslovne knjige u skladu s propisima o računovodstvu, i to dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige.

? Jesu li obveznici poreza na dobit dužni ispostavljati račune?

Oni su obvezni ispostaviti račun u najmanje 2 primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu (jedan se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama). Računi obveznika koji nisu u sustavu PDV-a moraju sadržavati najmanje ove podatke:

1. broj i nadnevak izdavanja računa,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga,
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

Vrste i sadržaj računa što ih izdaju porezni obveznici koji su u sustavu PDV-a obrađeni su u poglavlju 5.

? Jesu li obveznici poreza na dobit ujedno i obveznici fiskalizacije?

Obveznici poreza na dobit koji obavljaju samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja obveznici su fiskalizacije od 1. travnja 2013. godine (vidi poglavlje 2.).

? Koji su propisani porezni obrasci?

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
RPO Prijava u Registar poreznih obveznika	porezni obveznik kad započinje obavljati djelatnost	⌚ 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti
ID Izvješće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	porezni obveznik ako si isplaćuje poduzetničku plaću ili zapošljava radnike	⌚ do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1 Izvješće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	porezni obveznik ako je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa	⌚ do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
IP Izvješće o plaći i mirovini	porezni obveznik ako si isplaćuje poduzetničku plaću ili radnicima isplaćuje plaće	⌚ do 31. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu
IDD Izvješće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu _____ godine _____	porezni obveznik ako isplaćuje drugi dohodak	⌚ do 15. u mjesecu za prethodni mjesec
PD - Prijava poreza na dobit, Bilanca, Račun dobiti i gubitka, poseban obračun za korištene olakšice, oslobođenja i poticaje, izjava o načinu korištenja više plaćenog poreza po poreznoj prijavi (ako je predujmovima plaćeno više poreza nego što je obračunano u poreznoj prijavi), pregled prenesenog gubitka po godinama, pregled razlika između podataka u Bilanci i Računu dobiti i gubitka i podataka u poreznoj prijavi	porezni obveznik poreza na dobit	⌚ četiri mjeseca nakon isteka razdoblja za koje se utvrđuje porez na dobit

5. Porez na dodanu vrijednost (PDV)

? Kad je osoba koja obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja obveznik PDV-a?

Kad je u prethodnoj kalendarskoj godini vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga bila veća od 230.000,00 kn.

- 1 Obveznici poreza na dohodak i obveznici poreza na dobit mogu postati obveznici PDV-a na početku obavljanja djelatnosti ako se prijave u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost, i to najkasnije prije prve isporuke dobara i usluga.

? Jesu li samostalni umjetnici obveznici PDV-a?

Usluge i isporuke dobara samostalnih umjetnika oslobođene su plaćanja PDV-a, osim usluga i isporuka dobara umjetnika koji su se do 31. srpnja 2000. godine dragovoljno upisali u Registar obveznika PDV-a.

- 1 Samostalnim umjetnicima smatraju se umjetnici koji samostalno obavljaju umjetničku djelatnost kao trajnu ili povremenu djelatnost, uz potvrdu strukovne organizacije.

? Mogu li samostalni umjetnici postati obveznici PDV-a?

Oni to mogu postati samo ako se **prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti** prijave u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu.

NAPOMENA: U 2013. godini predviđa se donošenje novog Zakona o porezu na dodanu vrijednost čijim će se odredbama ukinuti oslobođenje za isporuke dobara i usluga samostalnih umjetnika.

? Kad se osobe koje obavlja samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja, osim samostalnih umjetnika, moraju prijaviti u registar obveznika PDV-a?

Ako je vrijednost njihovih ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga u prethodnoj kalendarskoj godini bila veća od 230.000,00 kn. Oni postaju obveznici PDV-a od 1. siječnja tekuće godine i dužni su se najkasnije do 15. siječnja tekuće godine prijaviti u registar obveznika PDV-a u nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svome prebivalištu ili uobičajenom boravištu. Od 1. siječnja tekuće godine moraju početi voditi sve poslovne knjige što su propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost i Zakonom o porezu na dohodak, te u zakonskim rokovima podnositi porezne prijave.

? Na što se PDV plaća?

1. Na sve u tuzemstvu obavljene usluge uz naknadu što ih obveznik PDV-a obavi baveći se svojom djelatnošću, ako je mjesto oporezivanja tih usluga u tuzemstvu,

- Tuzemstvom se smatra teritorij Republike Hrvatske, osim slobodnih zona utvrđenih posebnim zakonom.

2. Na primljene predujmove,
3. Na usluge oporezive u tuzemstvu što ih obvezniku PDV-a obavi inozemni poduzetnik,

4. Na uvoz dobara u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara,
5. kad porezni obveznik izdvojeno iskaže PDV na računu za isporučena dobra i obavljene usluge, iako nije obveznik PDV-a.

? Što je porezna osnovica PDV-a?

Vrijednost naknade za isporučena dobra i obavljene usluge.

- i** Naknadom se smatra sve ono što primatelj dobara ili usluga treba dati ili platiti za isporučena dobra i obavljene usluge, osim PDV-a i prolaznih stavki (svote što ih poduzetnik zaračuna, primi ili izda u ime i za račun druge osobe) i sniženja cijene i popusta odobrenih kupcu u trenutku ispostavljanja računa.

? Po kojoj se stopi PDV obračunava i plaća na naknade po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnih zanimanja?

Po stopi od 25%.

- i** Kad se iz naknade u kojoj je već obračunat PDV po stopi od 25% mora izračunati iznos poreza primjenjuje se preračunata porezna stopa 20%.

? Tko utvrđuje i obračunava poreznu obvezu?

Obveznik PDV-a mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi i obračunati obvezu PDV-a i iskazati je u poreznoj prijavi. On mora predati poreznu prijavu na propisanom obrascu nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu, i to do zadnjega dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja, bez obzira jesu li u tom razdoblju obavljene oporezive isporuke.

- i** Obračunsko razdoblje je vremensko razdoblje za koje porezni obveznik obračunava PDV i podnosi poreznu prijavu. Obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u mjesecu. Iznimno, za poduzetnike čija je vrijednost isporučenih dobara i usluga, uključujući i PDV, u prethodnoj kalendarskoj godini manja od 800.000,00 kn, obračunska razdoblja su od prvog do posljednjeg dana u tromjesečju. Ovaj se poduzetnik može prijaviti Poreznoj upravi za podnošenje porezne prijave za razdoblja od prvog do posljednjeg dana u mjesecu.
- i** Razdoblje oporezivanja je kalendarska godina. Ako je porezni obveznik poslovao samo dijelom kalendarske godine tada je razdoblje oporezivanja razdoblje poslovanja.

? Što je to pretporez?

Pretporez je svota PDV-a:

1. što je zasebno iskazana na računima za isporuke dobara i usluge što su ih drugi poduzetnici obavili poreznom obvezniku,
2. što je carinarnica obračunala i naplatila pri uvozu,

3. što je platio domaći poduzetnik na propisani uplatni račun za usluge oporezive u tuzemstvu što mu ih je obavio poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu.

? Kad porezni obveznik PDV-a može odbiti pretporez?

Obveznik poreza na dohodak koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema primljenim (naplaćenim) naknadama može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez samo ako su ispunjeni naredni uvjeti:

1. Račun za primljena dobra ili obavljene usluge sadrži sve podatke propisane Zakonom o porezu na dodanu vrijednost,
2. Račun i isporuka dobara i usluga primljeni su od drugog obveznika PDV-a,
3. Poreznom obvezniku je isporuka dobara i usluga obavljena u poduzetničke svrhe,
4. Za primljene isporuke nije isključeno pravo na odbitak pretporeza,
5. Računi za isporučena dobra i usluge su plaćeni.

Obveznik poreza na dobit koji obračunava PDV za isporučena dobra i obavljene usluge prema izdanim računima može u obračunskom razdoblju odbiti pretporez ako su ispunjena prva od četiri nabrojana uvjeta.

i Pretporez se može odbiti od porezne osnovice na temelju:

- računa koji sadrže sve zakonom propisane podatke i posebno iskazani obračunani PDV,
- uvozne carinske dokumentacije u kojoj je iskazan PDV što je obračunan i plaćen pri uvozu,
- dokaza o uplati PDV-a što ga je platio domaći poduzetnik kojemu je inozemni poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu obavio uslugu u tuzemstvu i za što mu je ispostavio račun.

? Koji su propisani rokovi plaćanja PDV-a

1. **Obveznik podnošenja prijave PDV-a za mjesečna obračunska razdoblja** - obračunani i prijavljeni PDV za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja veljače za obračunsko razdoblje za mjesec siječanj),
2. **Obveznik podnošenja prijave PDV-a za tromjesečna obračunska razdoblja** - obračunani i prijavljeni PDV za proteklo tromjesečno obračunsko razdoblje porezni obveznik mora platiti do zadnjeg dana u tekućem mjesecu (npr. do kraja travnja za prvo tromjesečno obračunsko razdoblje),
3. **Godišnje obračunsko razdoblje**
Obveznik poreza na dohodak mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje do kraja veljače tekuće godine za proteklu kalendarsku (odnosno poslovnu) godinu,
Obveznik poreza na dobit mora platiti obračunani i prijavljeni PDV za proteklo godišnje obračunsko razdoblje najkasnije do konca travnja tekuće godine za proteklu kalendarsku (odnosno poslovnu) godinu.

i Obveznik PDV-a koji je prestao obavljati djelatnost dužan je u roku 3 mjeseca od prestanka poslovanja uplatiti obračunan i prijavljen PDV i podnijeti prijavu PDV-K.

i Pri uvozu dobara PDV obračunava i naplaćuje nadležna carinarnica.

? Koje su propisane poslovne knjige i evidencije?

1. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za isporuke dobara i usluga
2. Knjiga izdanih (izlaznih) računa (I-RA) za primljene predujmove
3. Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za primljena dobra i usluge
Knjiga primljenih (ulaznih) računa (U-RA) za dane predujmove
4. Posebne evidencije za uvezena dobra
5. Posebne evidencije za plaćeni PDV na usluge inozemnih poduzetnika.



Ako porezni obveznik u svome knjigovodstvu osigurava sve podatke potrebne za utvrđivanje porezne osnovice, odnosno poreza i pretporeza, nije obavezan posebno voditi propisane knjige i evidencije.

? Koji su propisani obrasci?

U ovoj su tablici prikazani propisani obrasci i rokovi u kojima ih obveznik PDV-a mora podnositi nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu:

Naziv obrasca	Krajnji rok za podnošenje obrasca
P-PDV 1- prijava u Registar obveznika poreza na dodanu vrijednost	<ul style="list-style-type: none">⌚ prije početka obavljanja poduzetničke djelatnosti koja podliježe oporezivanju PDV-om⌚ najkasnije do 15. siječnja tekuće godine poduzetnici koji su u protekloj godini obavili oporezive isporuke iznad 230.000,00 kn
PDV - prijava poreza na dodanu vrijednost	<ul style="list-style-type: none">⌚ do zadnjeg dana u tekućem mjesecu za proteklo mjesečno ili tromjesečno obračunsko razdoblje
PDV-K - prijava konačnog obračuna poreza	<ul style="list-style-type: none">⌚ do kraja travnja za obveznike poreza na dobit⌚ do kraja veljače za obveznike poreza na dohodak⌚ 3 mjeseca od dana prestanka poslovanja

? Mora li porezni obveznik ispostaviti račun za svaku isporuku dobara i obavljenu uslugu?

Porezni obveznik obveznik PDV-a mora za obavljene usluge ispostaviti račun. Račun može biti ispostavljen na papiru ili u elektroničkom obliku. Porezni obveznik kupcu dostavlja račun, te osigurava primjerak što služi kao isprava za knjiženje.

Propisane vrste računa:

Obveznik izdavanja računa	Vrsta računa
Obveznik poreza na dobit koji za obavljenu isporuku dobara ili usluga PDV plaća prema izdanim računima	R-1
Obveznik poreza na dohodak koji za obavljenu isporuku dobara ili usluga PDV plaća prema primljenim (naplaćenim) naknadama	R-2

? Što moraju sadržavati računi poreznih obveznika koji su u sustavu PDV-a?

Najmanje slijedeće podatke:

1. mjesto izdavanja, broj i nadnevak,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
3. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
4. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu i količinu obavljanih usluga,
5. nadnevak isporuke dobara ili obavljenih usluga,
6. iznos naknade (cijene) isporučenih dobara ili obavljenih usluga razvrstane po poreznoj stopi,
7. iznos poreza razvrstan po poreznoj stopi,
8. zbrojni iznos naknade i poreza.

I Poduzetnici koji isporuke dobara i obavljene usluge naplaćuju u gotovini obvezni su promet iskazivati preko naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način s tim da za svaku isporuku obvezno izdaju račun. Računi za gotovinski promet, isjeći vrpce ili potvrđnice iz naplatnih uređaja, moraju sadržavati najmanje:

1. broj i nadnevak izdavanja,
2. ime (naziv), adresu i osobni identifikacijski broj poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.),
3. količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, te vrstu, količinu i cijenu obavljenih usluga,
4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi.

I Porezni obveznici koji isporuku dobara ili obavljene usluge naplaćuju u gotovini moraju na svakom prodajnom mjestu vidno istaknuti obavijest o obvezi izdavanja i uzimanja računa.

Na koji račun obveznik PDV-a uplaćuje dužnu svotu PDV-a?

Na račun proračuna Republike Hrvatske, i to na sljedeći način:

■ Upisuje se brojanu oznaku vrste poreza

1201 – Porez na dodanu vrijednost

1228 – Porez na dodanu vrijednost na usluge inozemnih poduzetnika

■ Upisuje se OIB – osobni identifikacijski broj obveznika plaćanja poreza (11 znamenki)

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE					
PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Iznos: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: HRK Iznos: <input type="text"/>		IBAN ili broj računa platitelja: <input type="text"/>	
		Model: <input type="text"/>		Poziv na broj platitelja: <input type="text"/>	
IBAN ili broj računa primatelja: HR 1210010051863000160		Model: <input type="text"/>			
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa):		HR68		Poziv na broj primatelja: XXXX-XXXXXXXXXXXX	
Državni proračun Republike Hrvatske		Šifra namjene: <input type="text"/>		Opis plaćanja: Porez na dodanu vrijednost	
		Datum izvršenja: <input type="text"/>			
BIC ili naziv banke primatelja: <input type="text"/>		Primatelj (osoba): <input type="checkbox"/>		Pečat korisnika PU <input type="text"/>	
Fotka: <input type="checkbox"/>		Prava: <input type="checkbox"/>		Potpis korisnika PU <input type="text"/>	
Valuta iznosa: <input type="text"/>		Troškovi opcija: <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/>			

6. Obvezni doprinosi

? Je li osobama koje obavljaju samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja propisana obveza doprinosa?

Oni imaju obvezu doprinosa u ovim slučajevima:

1. Porezni obveznik je prijavljen na obvezna osiguranja po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti) i u Poreznoj upravi je upisan u registar obveznika poreza na dohodak, te prema tim primicima utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti (vodi poslovne knjige) ili utvrđuje dobit.
2. Porezni obveznik umjetnik, novinar i sportaš prijavljen je na obvezna osiguranja po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti) i u Poreznoj upravi je upisan u registar obveznika poreza na dohodak, ali prema primicima po osnovi obavljanja djelatnosti slobodnog zanimanja isplatiatelj primitka obračunava, obustavlja i plaća predujam poreza na dohodak.

I Izuzetak je porezni obveznik samostalni umjetnik kojemu se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna u skladu s odredbama Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva.

3. Porezni obveznik koji samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja (profesionalnu djelatnost) obavlja kao „drugu djelatnost“, odnosno istovremeno je u radnom odnosu, a u Poreznoj upravi je upisan u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti.

I Obveza doprinosa po ovoj osnovi ne utvrđuje se umirovljeniku i osobi mlađoj od 15 godina.

4. Porezni obveznik je u inozemstvu na službenom putu, a po osnovi primitaka od djelatnosti slobodnog zanimanja obveznik je poreza na dohodak od samostalne djelatnosti ili poreza na dobit.

? Tko obračunava doprinose po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja?

- Obvezniku poreza na dohodak koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj je osnovi osiguran, a ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna, obvezu doprinosa i mjesečne svote doprinosa rješenjem utvrđuje Porezna uprava
- Porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj je osnovi osiguran, a od te djelatnosti utvrđuje dobit (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna) sam je dužan obračunati obvezne doprinose
- Porezni obvezniku koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja kao „drugu djelatnost“, istovremeno uz radni odnos i po toj je osnovi osiguran, a prema primicima od „druge djelatnosti“ utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit, obvezu doprinosa i godišnje svote doprinosa rješenjem utvrđuje Porezna uprava

- Za poreznog obveznika koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja i po toj je osnovi osiguran, te ima status samostalnog umjetnika prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna, doprinose obračunava Ministarstvo kulture, odnosno, po ovlaštenju tog ministarstva doprinose za mirovinsko osiguranje obračunava HZMO, a doprinose za zdravstveno osiguranje HZZO na teret Ministarstva kulture.
- Za poreznog obveznika koji boravi u inozemstvu na službenom putu postupak utvrđivanja obveze posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu je različit, i to:
 - a) obveznik poreza na dohodak od samostalne djelatnosti ili poreza na dobit, ili ako samostalnu djelatnost obavlja kao „drugu djelatnost“, poseban doprinos sam obračunava,
 - b) za poreznog obveznika kojemu isplatitelj primitka po osnovi samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja plaća porez na dohodak „po odbitku“, a šalje ga na službeni put u inozemstvo, poseban doprinos obračunava isplatitelj primitka.

I Od ove obveze nisu izuzeti porezni obveznici koji imaju status samostalnog umjetnika i kojima se obvezni doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, te porezni obveznici koji ostvaruju primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak, bez obzira na vrstu primitaka i bez obzira na činjenicu da je primitak izuzet od obveze plaćanja doprinosa.

Obveznici doprinosa po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, osnovice za obračun doprinosa i rokovi za uplatu doprinosa prikazani su u ovoj tablici:

Obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa	Vrste doprinosa i obračunske stope	Osnovica za obračun doprinosa	Način utvrđivanja obveze i rok za uplatu doprinosa
Samostalna djelatnost slobodnog zanimanja (profesionalne djelatnosti)			
Osiguranik porezni obveznik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama (osiguranik umjetnik ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna)	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje - 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje - 13% 3. doprinos za zaštitu zdravlja na radu - 0,50% <ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje - 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje - 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje - 13% 4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu - 0,50% 	mjesečna osnovica je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2013. godinu je 8.653,70 kn)	obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza rješenjem utvrđuje Porezna uprava, a rok za uplatu mjesečnih obveza je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

<p>Osiguranik sportaš i samostalni umjetnik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja, a za koga porez na dohodak obračunava i plaća isplatitelj primitaka (umjetnik ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 3. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% <p>lli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% 	<p>mjesečna osnovica je iznos prosječne plaće (za 2013. godinu je 7.867,00 kn)</p>	<p>obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu mjesečnih obveza je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec</p>
---	--	--	--

Ostale samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja

<ol style="list-style-type: none"> 1. Osiguranici po osnovi ostalih samostalnih djelatnosti slobodnih zanimanja, te djelatnosti slobodnih zanimanja novinara, medicinske sestre, zubnog tehničara, fizioterapeuta, filmskog radnika, predstavnika obiteljskog doma koji dohodak od te djelatnosti utvrđuju prema poslovnim knjigama 2. Osiguranik novinar kojemu iz primitaka od samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja porez na dohodak obračunava i plaća isplatitelj primitaka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 3. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% <p>lli</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% 	<p>mjesečna osnovica je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,65 (za 2013. godinu je 5.113,55 kn)</p>	<p>obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje Porezna uprava, rješenjem, a rok za uplatu mjesečnih obveza je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec</p>
---	--	--	--

<p>Osiguranik porezni obveznik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji od te djelatnosti utvrđuje dobit (ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna) i isplaćuje si poduzetničku plaću</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 3. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% 	<p>mjesečna osnovica je iznos poduzetničke plaće, ali ne može biti manje od umnoška prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2013. godinu je 8.653,70 kn)</p>	<p>obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje sam obveznik, a rok za uplatu je istovremeno s isplatom plaće, ili do zadnjega dana u mjesecu za prethodni mjesec ako za prethodni mjesec ne isplati plaću do zadnjega dana u mjesecu</p>
<p>Osiguranik porezni obveznik koji po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji od te djelatnosti utvrđuje dobit (osiguranik ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna) i ne isplaćuje si poduzetničku plaću</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 15% 3. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – 0,50% 	<p>mjesečna osnovica je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 1,1 (za 2013. godinu je 8.653,70 kn)</p>	<p>obvezu doprinosa i mjesečne iznose obveza utvrđuje sam obveznik, a rok za uplatu mjesečnih obveza je 15. dan u mjesecu za prethodni mjesec</p>
Druga djelatnost¹⁰			
<p>Porezni obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost slobodnog zanimanja kao drugu djelatnost i od te djelatnosti utvrđuje dohodak ili dobit</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 20% 2. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% ili 1. doprinos za mirovinsko osiguranje – 15% 2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – 5% 3. doprinos za zdravstveno osiguranje – 13% 	<p>godišnja osnovica je ostvareni dohodak ili dobit, a u 2013. godini najviše do 61.362,60 kn</p>	<p>obvezu doprinosa i godišnje iznose obveza utvrđuje Porezna uprava rješenjem, a rok za uplatu je 15 dana od dana dostave rješenja</p>

¹⁰ Druga djelatnost jest samostalna djelatnost slobodnog zanimanja što je fizička osoba obavlja istovremeno uz radni odnos, ili uz osiguranje po nekoj drugoj osnovi obveznih osiguranja.

Kad je u godini na koju se obveza odnosi došlo do promjene stopa za obračun doprinosa primjenjuju se ponderirane stope za obračun doprinosa sukladno razdoblju obavljanja druge djelatnosti unutar navedene godine

Djelatnost samostalnih umjetnika kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna

Ministarstvo kulture za osiguranike samo-stalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna	<ol style="list-style-type: none">1. doprinos za mirovinsko osiguranje - 20%2. doprinos za zdravstveno osiguranje - 13%3. doprinos za zaštitu zdravlja na radu - 0,50% ili1. doprinos za mirovinsko osiguranje - 15%2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje - 5%3. doprinos za zdravstveno osiguranje - 13%4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu - 0,50%	mjesečna osnovica je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,8 (za 2013. godinu je 6.293,60 kn)	obvezu doprinosa utvrđuju HZMO i HZZO, po ovlaštenju Ministarstva kulture, a rok za uplatu je 30. dan u mjesecu za prethodni mjesec
--	--	---	---

Obveza posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu

Osiguranik obveznik poreza na dohodak, ili obveznik poreza na dobit, ili ako samostalnu djelatnost obavlja kao „drugu djelatnost“ - kad boravi na službenom putu u inozemstvu	Posebni doprinos za zdravstveno osiguranje za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu - 20%	mjesečna osnovica je umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35 (za 2013. godinu je 2.753,45 kn), a razmjerno broju dana na službenom putu u inozemstvu	obvezu posebnog doprinosa utvrđuje sam obveznik, a rok za uplatu je 15. dan u mjesecu za prethodni mjesec
---	---	---	---

? Na koje se račune uplaćuje obvezne doprinose?

Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup), doprinos za zdravstveno osiguranje i doprinos za zaštitu zdravlja na radu plaća se u korist uplatnog računa državnog proračuna na ovaj način:

■ Upisuje se uplatitelj
OIB (11 znamenaka)

■ Za brojčane oznake, **8249**
i **8303** upisuje se oznaku
identifikatora obrasca
R-Sm

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Hidro: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: HRK Iznos: <input type="text"/>
IBAN ili broj računa platitelja:		IBAN ili broj računa primatelja: HR1210010051863000160
Model: <input type="text"/>		Poziv na broj primatelja: HR68 XXXX-XXXXXXXXXXXX-XXX
IBAN ili broj računa primatelja: HR1210010051863000160		Sifra namjene: <input type="text"/> Opis plaćanja: Doprinos za obvezno osiguranje
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa): Državni proračun Republike Hrvatske		Datum izvršenja: <input type="text"/>
BIC (ili naziv banke primatelja): <input type="text"/>	Primatelj (osoba): <input type="checkbox"/> Pošta: <input type="checkbox"/> Prima: <input type="checkbox"/>	Pečat korisnika PU: <input type="text"/>
Valuta potpisnika: <input type="text"/>	Troškovi opcije: <input type="checkbox"/> BEN <input type="checkbox"/> SBA <input type="checkbox"/> OIB <input type="checkbox"/>	Potpis korisnika PU: <input type="text"/>

Upisuje se brojčanu oznaku vrste doprinosa	Opis plaćanja
8214	Doprinos za mirovinsko osiguranje – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici
8249	Doprinos za mirovinsko osiguranje – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)
8303	Doprinos za mirovinsko osiguranje za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
8320	Doprinos za mirovinsko osiguranje – za obveznike doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti, prema godišnjoj osnovici
8443	Posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu
8478	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici
8532	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)
8591	Doprinos za zaštitu zdravlja na radu – za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava, rješenjem prema propisanoj mjesečnoj osnovici
8613	Doprinos za zaštitu zdravlja na radu – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)
8680	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)

8699	Doprinos za zaštitu zdravlja na radu – za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
8800	Doprinos za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi obavljanja druge djelatnosti, prema godišnjoj osnovici

Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) plaća se u korist uplatnog računa doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, i to ovako:

UNIVERZALNI NALOG ZA PLAĆANJE

PLATITELJ (naziv/ime i adresa):		Hitno: <input type="checkbox"/> Valuta plaćanja: HRK Iznos: _____	
IBAN ili broj računa platitelja: _____		Modet: _____ Poziv na broj primatelja: _____	
IBAN ili broj računa primatelja: HR7610010051700036001		Modet: HR68 Poziv na broj primatelja: XXXX-XXXXXXXXXXXX-XXXX	
PRIMATELJ (naziv/ime i adresa):		Sifra namjene: _____ Opis plaćanja: Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje	
Račun doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje		Datum izvršenja: _____	
BIC ili naziv banke primatelja: _____ Primatelj (osoba): <input type="checkbox"/> Pošta: _____ Prima: _____		Pečat korisnika PU _____ Potpis korisnika PU _____	
Obz. NIB 3: _____		Valuta oznaka: _____ Troškova opcija: <input type="checkbox"/> BEN: <input type="checkbox"/> SIA: <input type="checkbox"/> ODR: <input type="checkbox"/>	

- Upisuje se uplatiteljov OIB (11 znamenaka)
- Upisuje se oznaku identifikatora obrasca R-Sm (4 znamenke bez kontrolnog broja) za uplate s brojevanim oznakama, 2216 i 2232 kao treći podatak

Upisuje se brojevanu oznaku vrste doprinosa	Opis plaćanja
2046	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje –za osiguranike po osnovama za koje obvezu doprinosa utvrđuje Porezna uprava rješenjem, prema propisanoj mjesečnoj osnovici
2216	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti od koje utvrđuju dobit (na poduzetničku plaću)
2224	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za obveznike po osnovi obavljanja druge djelatnosti, prema godišnjoj osnovici
2232	Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje – za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima (i za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna)

? Koji su propisani obrasci?

U ovoj je tablici prikaz propisanih obrazaca izvješća o obračunanim doprinosima i tijela kojima se ti obrasci podnose, te rokovi za njihovo podnošenje:

Naziv obrasca	Obveznik podnošenja obrasca	Tijelo kojemu se podnosi obrazac	Rok za podnošenje
R-Sm	svi podnositelji obrazaca na kojima su iskazane obveze doprinosa za mirovinska osiguranja	REGOS	prilikom svakog plaćanja doprinosa, odnosno do zadnjeg dana u mjesecu ako postoji obveza obračuna i plaćanja doprinosa, a doprinosi nisu uplaćeni
ID	- porezni obveznik osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja koji od te djelatnosti utvrđuje dobit, a ne ostvaruje pravo na plaćanje doprinosa iz državnog proračuna - porezni obveznik osiguranik po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja kad putuje na službeni put u inozemstvo	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
IDD-1	HZMO i HZZO za obračunane doprinose za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
IDD	isplatalitelji primitaka od kojih se utvrđuje drugi dohodak isplatalitelji primitaka za obračunani posebni doprinos za zdravstveno osiguranje radi korištenja zdravstvene zaštite u inozemstvu	Porezna uprava	do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec

7. Propisi

- 📖 Zakon o porezu na dohodak („Narodne novine“ broj 177/04, 73/08, 80/10, 114/10, 22/12, 144/12),
- 📖 Opći porezni zakon („Narodne novine“ broj 147/08, 18/11, 78/12, 136/12),
- 📖 Zakon o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09, 22/12, 136/12),
- 📖 Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/10, 136/12),
- 📖 Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“ broj 117/93, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 73/08, 25/12),
- 📖 Zakon o područjima posebne državne skrbi (“Narodne novine“ broj 86/06, 57/11),
- 📖 Zakon o brdsko-planinskim područjima (“Narodne novine“ broj 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05, 80/08),
- 📖 Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara (“Narodne novine“ broj 44/01, 90/05, 80/08, 38/09),
- 📖 Zakon o doprinosima („Narodne novine“ broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12),
- 📖 Zakon o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“ broj 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 79/07, 35/08, 40/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 121/10, 130/10 – pročišćeni tekst, 61/11, 114/11, 76/12)
- 📖 Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj 150/08, 94/09, 153/09, 71/10, 139/10, 49/11, 22/12, 57/12, 90/12 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/12, 144/12)
- 📖 Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva („Narodne novine“ broj 43/96, 44/96),
- 📖 Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine“ broj 167/03, 79/07, 80/11)
- 📖 Pravilnik o porezu na dohodak (“Narodne novine“ broj 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09 – ispravak, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12),
- 📖 Pravilnik o porezu na dobit („Narodne novine“ broj 95/05, 133/07, 156/08, 146/09, 123/10, 137/11, 146/12),
- 📖 Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ broj 149/09, 89/11, 29/12, 64/12, 146/12),
- 📖 Pravilnik o doprinosima („Narodne novine“, broj 2/09, 9/09, 97/09, 133/10, 25/11, 61/12),
- 📖 Pravilnik o obrascu R-Sm („Narodne novine“ broj 3/05, 38/05, 42/05, 64/05, 73/05, 116/06, 135/06, 126/07, 135/09),
- 📖 Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2013. godinu („Narodne novine“ broj 132/12),
- 📖 Naredba o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2013. godini („Narodne novine“ broj 2/13).

